

Projev šéfky Poslanecké sněmovny na Konferenci předsedů parlamentů zemí EU

22.4.2024 - | Poslanecká sněmovna Parlamentu ČR

Vážené paní předsedkyně, vážení páni předsedové, vážené kolegyně a kolegové. Je mi velkou ctí, že Vás mohu dnes oslovit v Palmě na poslední a nejdůležitější akci parlamentní dimenze úspěšného španělského předsednictví v Radě EU.

Tematické zaměření prvního bloku konference pokrývá několik zcela zásadních výzev, které mají potenciál ohrozit bezpečnost, svobodu a prosperitu Evropy. Stejně tak ohrožují její aspiraci stát se respektovaným globálním hráčem.

Zaměřím se pouze na vybrané oblasti, které vnímáme v České republice a celém našem regionu obzvláště citlivě.

Milé kolegyně, milí kolegové, když dnes vyslovím výraz *“ruská agrese proti Ukrajině”*, je mi jasné, že nevzbudím takovou pozornost, jako před dvěma roky. Současná fáze nevyprovokované ruské agrese trvá již 789 dní a situace je možná nejvážnější od jara 2022.

Jakkoliv zůstáváme jednotní a odhodlaní, sílí i hlasy, které se tuto jednotu snaží narušit. Velmi často slyšíme i zcela nelogické výroky, které je nutné vyvracet. Alarmující je, že se za pomoci ruské propagandy podařilo zcela otočit význam slova *“mír”*. Je nám podsouváno, že ti, kteří podporují Ukrajinu si nepřejí mír, na rozdíl od Kremlu. Této lži bohužel věří mnoho obyvatel i politiků v Evropě i mimo ni. Je proto zásadní, abychom se shodli na tom, jak se skutečně věci mají: Putin, který válku rozpoutal, nenabízí mír, ale kapitulaci. Jediná cesta, jak míru dosáhnout, je další podpora Ukrajincům, a to zejména vojenská a ekonomická.

Jsem potěšena, že se tolik zemí připojilo k tzv. České iniciativě na nákup munice pro ukrajinskou armádu.

V každém případě platí, že jednotné společenství demokratických zemí nemůže Putin nikdy porazit. Evropa jako taková má nyní skvělou příležitost ukázat, že debata o strategické autonomii je myšlena vážně. Jak jinak se má strategická autonomie projevit, než zajištěním bezpečnosti na samotných hranicích demokratické Evropy?

Dosažení otevřené strategické autonomie je samo o sobě zdravou ambicí. Její nedílnou součástí však musí být úzká spolupráce se spojenci. Naším nejdůležitějším spojenectvím je nepochybně transatlantická vazba. V tomto roce ostatně slavíme 75 let existence Severoatlantické aliance. Je třeba si otevřeně přiznat, že zejména ve Spojených státech klesá nadšení pro spolupráci s Evropou a pozornost se obrací k Indo-Pacifiku. Probíhající předvolební kampaň do této debaty vnáší novou dynamiku, jedná se však o dlouhodobý trend. Evropa v této situaci nesmí zůstat pasivní a do transatlantických vztahů aktivně investovat. Nesmí nás odradit ani negativní rétorika některých amerických představitelů. Poslední týdny a měsíce ukazují, že Evropa a Severní Amerika se vzájemně potřebují. Váhání Kongresu s pomocí Ukrajiny se projevuje na bojišti a Evropa sama nedokáže tento výpadek kompenzovat. Platí to o to více, že situace se dramatizuje i na Blízkém východě. I zde ostatně musí obě strany Atlantiku spolupracovat. Společná pomoc při odvrácení iránského útoku na Izrael byla dobrým příkladem.

Kolegyně a kolegové, závěrem mi ještě dovoluť alespoň zmínit otázku rozšíření. Evropská perspektiva

pro země západního Balkánu, jižního Kavkazu, Moldavsko a Ukrajinu již není ani tak věcí naší volby. Jsem přesvědčena, že se jedná o strategickou nutnost. I pro Českou republiku byl v 90. letech vstup do EU vzdáleným snem, kterému mnozí odmítali věřit. Letos si připomínáme 20 let od vstupu a naše země je plnohodnotným členem společenství a přispívá k jeho bezpečnosti a prosperitě. Věřím, že stejnou šanci dostanou i všechny další země, které o to upřímně stojí.

Své vystoupení se pokusím uzavřít optimisticky citátem jednoho z otců evropské integrace Jeana Monneta z dob nejhlubší studené války: *"Evropa se bude utvářet v krizích a bude souhrnem řešení přijatých v těchto krizích."* Věřím, že i ze současné krize, která rozhodně není první, ani poslední, vzejde Evropa posílena.

Na konec bych ráda poděkovala našim španělským kolegům za pohostinnost a skvělou organizaci této konference. Děkuji Vám všem děkuji za pozornost a přeji úspěšný den.

<https://www.psp.cz/sqw/cms.sqw?z=19017>